

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
7. december 2021

J nr. 2020 - 2739

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget har i brev af 10. november 2021 stillet mig følgende spørgsmål 35 alm. del, som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Carsten Kissmeyer (V).

Spørgsmål 35

Vil ministeren redegøre for de reelle økonomiske konsekvenser ved implementeringen af Energinets nye model for eltariffer, som netop er sendt i høring? Besvarelsen bedes angive de økonomiske konsekvenser for små, mellemstore og store virksomheder, den gennemsnitlige dansker og den gennemsnitlige husstand.

Svar

Jeg vil indledningsvis bemærke, at elmarkedsdirektivet indebærer, at den forsyningsregulerende myndighed – i Danmark Forsyningstilsynet – har til opgave at fastsætte eller godkende transmissions- eller distributionstariffer eller deres metoder.

I Danmark er dette på transmissionsniveau implementeret således, at Energinet udformer metoderne for opgørelse af tariffer på transmissionsniveau, hvorefter denne metode godkendes hos Forsyningstilsynet under hensynstagen til, om prisfastsættelsen er sket efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger en given brugerkategori giver anledning til i overensstemmelse med elmarkedsforordningen. Dette følger af Elforsyningslovens §73 og §73 a. Jeg har indhentet bidrag fra Energinet, der oplyser følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

”Energinet ønsker at ændre den måde systemtariffen opkræves på hos de danske elforbrugere for at sikre, at forbrugernes betaling for det første bliver mere omkostningsægte – så store elforbrugere ikke betaler en uproportional del af Energinets systemrelaterede udgifter - og for det andet, at tarifdesignet ikke står i vejen for den grønne omstilling og elektrificering af sektorer, der skal udskifte olie, kul eller naturgas med grøn strøm.

Energinets nye model for opkrævning af systemtariffen indeholder to ændringer. Dels foreslås indført et abonnement på 180 kr. pr. år pr. målepunkt og dels indførelse af en ny kundekategori for meget store forbrugere. Konsekvenserne af disse gennemgås hver for sig i det følgende.

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

Side 1/4

Indførelse af abonnementslement

Systemtariffen opkræves i dag alene som en pris pr. kWh (takst i 2021: 6,1 øre/kWh). Abonnementet, der foreslås indført, vil betyde, at prisen pr. kWh fremadrettet bliver lavere, da provenuet fra abonnementet fragår den del, der skal opkræves pr. kWh. Det betyder således, at prisen pr. kWh falder med ca. 25-30 pct. Årsagen til, at det ikke præcist kan angives, hvor meget prisen pr. kWh falder, er, at de omkostninger, som systemtariffen skal dække, varierer fra år til år.

For en almindelig husstand med et forbrug på 4.000 kWh, der fremover vil skulle betale et abonnement på 180 kr., vil den løbende betaling således falde, da prisen pr. kWh falder. Hvor husstanden under den nuværende tarifmodel vil skulle betale 244 kr. i systemtarif for sit energiforbrug, vil der i stedet skulle betales 172 kr. pga. den lavere kWh-pris. Merbetalingen bliver således ikke 180 kr., men 108 kr. for det pågældende år (her med udgangspunkt i 2021-priser).

Der er i tabellen angivet en række eksempler på typiske kunder, samt den ændring i betalingen, som den nye opkrævningsmodel medfører. Som det også fremgår af tabellen, vil husholdninger med stort elforbrug, fx til elbil og varmepumpe, opleve en besparelse ved den nye opkrævningsmodel. Balancepunktet for, hvornår det skifter fra at være dyrere til at blive billigere for en forbruger, ligger ved et elforbrug på ca. 10.000 kWh/år.

Tabel 1

Systemabonnement: 180 kr. – systemtarif: 4,3 øre/kWh

Kundetype (med typisk tilslutningsniveau)	Forbrug i kWh/år	Systemtarifbetaling under nuværende model i DKK (pris: 6,1 øre/kWh)	Ændring i årlig betaling under ny opkrævningsmodel (abonnement + ny tarif – gl. tarif)
Mindre lejlighed (C)	1.500	92	(180+65-92) = <u>153</u>
Alm. parcelhus (C)	4.000	244	(180+172-244) = <u>108</u>
Hus m elbil og varmepumpe (C)	12.000	732	(180+516-732) = <u>-27</u>
Mindre virk. (B lav)	250.000	15.250	(180+10.750-15.250) = <u>-4.320</u>
Mellemstor virk. (B høj / A lav)	1.000.000	61.000	(180+43.000-61.000) = <u>-17.820</u>
Stor virk. (A høj)	25.000.000	1.525.000	(180+1.075.000-1.525.000) = <u>-449.820</u>
Stor virk. (A 0)	50.000.000	3.050.000	(180+2.150.000-3.050.000) = <u>-899.820</u>

Anm.: Nogle, typisk større virksomheder, vil kunne have flere målepunkter, og dermed betale flere abonnementslister. Dette er ikke medtaget i ovenstående oversigt.

Kilde: Energinet

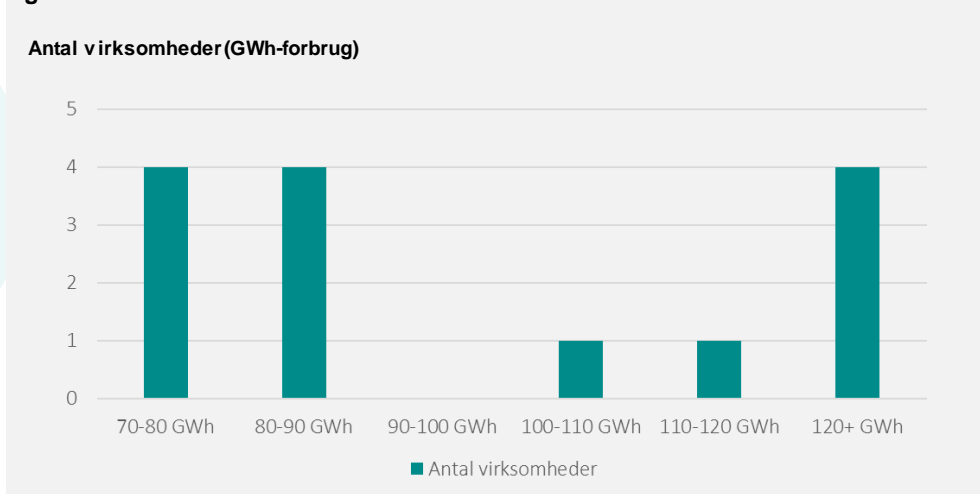

Indførelse af ny kategori for storforbrugere

Den foreslåede nye kategori for storforbrugere medfører ingen ændring i deres fortsatte fulde betaling af samme systemtarif, som alle andre op til et forbrug på 100 GWh. For forbrug over 100 GWh betales en lavere systemtarif (10 pct. af normal takst). Når indførelsen af abonnementslementet nævnt ovenfor indregnes i systemtariftaksten, vil alle storforbrugere, således som minimum betale en årlig systemtarif på 4,3 mio. kr. ($100.000.000 \text{ kWh} * 4,3 \text{ øre/kWh}$). Hertil kommer forbruget over 100 GWh, som i eksemplet vil tariferes med 0,43 øre/kWh.

I øjeblikket er der seks forbrugere med et forbrug højere end 100 GWh baseret på data fra 2020. Energinet har foretaget en undersøgelse af, hvor mange virksomheder, der ligger i et spænd fra 70 GWh og op efter i løbet af de sidste seks år og det drejer sig om i alt 14 virksomheder. Det maksimale forbrug i den samlede gruppe ligger på omtrent 200 GWh. I nedenstående figur er vist en opgørelse for 2020 over antal virksomheder baseret på deres forbrug, her ses også et skifte omkring de 100 GWh. (Der kan være nogle yderligere virksomheder, som muligvis ikke er fanget i nedenstående figur, da der kan være nogen som ikke er identificeret i opgørelsen).

Figur 1

Kilde: Energinet

De økonomiske konsekvenser (omfordelingseffekt) ved indførelsen af en ny køberkategori for storforbrugere er på kort sigt meget begrænsede, da det som vist kun vil omfatte et lille antal af de nuværende forbrugere. Effekten af, at de fremover vil skulle betale en lavere tarif for det forbrug, der ligger over 100 GWh, betyder en stigning i systemtariffen på ca. 1 pct. for alle elforbrugere (effekten af den del af deres forbrug, som ikke længere tariferes med den fulde takst) svarende til ca. 20 mio. kr. (2021 systemtarif).

På den længere bane må indførelsen af den nye kategori forventes at skabe et forbedret investeringsklima for nyt stort forbrug, som med den nuværende opkræv-

ningsmodel for systemtariffen muligvis ellers ikke vil blive etableret, alternativt etablerer sig i udlandet. Etablering af nye storforbruger-anlæg vil give et samlet større elforbrug i Danmark (svarende til et større antal kilowatt-timer at fordele den løbende energibetaling ud på). Dette er til gavn for alle elsystemets forbrugere, der dermed får reduceret deres betaling. Der er en række andre TSO'er i EU, der allerede har særlige kategorier for storforbrugere, fx har Statnett i Norge en storforbruger-kategori for forbrugere over 100 GWh.

I det omfang Energinet vælger fortsat at tarifere de meget store forbrugere efter samme model som i dag, vil tarifregningen for et enkelt anlæg blive så stor, at et enkelt anlæg vil komme til at dække en væsentlig og uproportional del af de samlede tarifomkostninger. Som et eksempel herpå kan man antage et anlæg med en kapacitet på 1 GW og antage et antal fuldlasttimer på 5.000 (Energistyrelsens antagelse i Analyseforudsætninger til Energinet 2021 – Power-to-X (PtX og Direct Air Capture (DAC) s. 41). Dette vil give et samlet forbrug på 5.000 GWh. I dag udgør det samlede danske elforbrug ca. 33.000 GWh. Med ét nyt anlæg i den størrelse vil det danske elforbrug alt andet lige stige til 38 TWh, og det enkelte forbrugsanlæg vil udgøre over 13 pct. af det danske elforbrug. Skulle den nuværende tarifieringsmodel fastholdes, ville et sådan anlæg komme til at dække over 13 pct. af de samlede omkostninger til systemtariffen, og tariffen ville så falde ca. 13 pct. for alle forbrugere. Eftersom omkostningerne, som dækkes via systemtariffen, ikke følger energiforbruget 1:1, så vil fastholdelse af den nuværende tarifmodel efter Energinets vurdering ikke være i overensstemmelse med elforsyningslovens krav i § 73 om, at tarifieringen skal ske efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til.”

Med venlig hilsen

Dan Jørgensen

¹ [https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Hoeringer/baggrundsnotat - power-to-x og direct air capture.pdf](https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Hoeringer/baggrundsnotat_-_power-to-x_og_direct_air_capture.pdf)